Sportpark Markgouw – overeenkomst met handbalvereniging Monnickendam

Reikwijdte van deze notitie.

Deze notitie is primair gericht op kaderstelling voor het nakomen van de overeenkomst tussen de handbalvereniging Monnickendam en de gemeente Waterland en beoogt niet om gelijk een uitgewerkte oplossing voor de totale herinrichting van het sportpark Markgouw aan te dragen. Daarvoor is het opstarten van een proces om in gesprek met de verenigingen en burgerparticipatie te komen tot oplossingen gewenst en noodzakelijk.

Voortraject.

In 2023 sloot handbalvereniging Monnickendam een overeenkomst met het college van B&W voor de huisvesting van Oekraïense vluchtelingen op hun deel van het sportpark Markgouw. Daarmee gaf deze vereniging tijdelijk hun veld(en) vrij in ruil voor de aanleg door de gemeente van een handbalveld en een Beach veld na drie jaar.

In het najaar van 2025 pakte wethouder Harm Scheepstra het dossier op. In eerste instantie kreeg ruitervereniging Gouwzeeruiters de mededeling dat zij zouden moeten vertrekken, tenzij de handbalvereniging als zaalhandbalvereniging verder zou gaan.

In december 2025 hebben de verenigingen op het sportpark zich verenigd. In het hierop volgende proces hebben zij gezamenlijk drie varianten ingediend voor de herinrichting van het sportpark. Deze varianten zijn door het college afgewezen vanwege ‘het vernielen van een stuk groen’ (citaat uit raadsvoorstel 203-149 van 5 februari 2026).

Groen in Waterland.

In het omgevingsprogramma ‘Groen in Waterland’ (nummer 187-30 van 12 december 2025) is in paragraaf 3.3 aangegeven dat sportparken deel uitmaken van de hoofdstructuur groen en zijn aangegeven als ‘vlakken’. Het behoud van monumentale en waardevolle bomen en het niet kappen van beschermde bomen indien er geen directe aantoonbare reden voor is, is omschreven in de beleidsuitgangspunten.

In dat verband is het van belang dat er op het sportpark Markgouw geen bomen op de lijst van waardevolle (monumentale), en dus te handhaven, bomen te staan.

Vervolgproces.

In januari 2026 kwam het college bij monde van portefeuillehouder Scheepstra naar de verenigingen met een plan voor een herschikking, vooral gebaseerd op een gezamenlijke nieuwe kantine voor vier verenigingen, handbalvereniging Monnickendam, ruitervereniging Gouwzeeruiters, de Waterlandse Hockey Club en honkbal- en softbalvereniging Sullivan’s Green Devils, en een herschikking van de ruimte voor deze vier verenigingen. Het college zette in op draagvlak bij de vier betrokken verenigingen vóór de raadsverkiezingen van 18 maart 2026.

Op donderdag 29 januari 2026 kondigden alle drie wethouder hun ontslag aan. Op maandagavond 2 februari drong het college er bij de betrokken verenigingen telefonisch op aan om akkoord te gaan met het herindelingsplan met een gezamenlijke kantine en een investeringsbedrag van € 1,82 miljoen.

Raadsvoorstel

Op donderdag 5 februari 2026 stuurde het college het op dinsdag 3 februari vastgestelde raadsvoorstel 203-149 naar de raad. In het voorstel is het volgende aangegeven: 'Dit voorstel wordt breed gedragen door alle sportverenigingen van sportpark Markgouw en ook door de adviesraad sport en bewegen'. In het voorstel wordt de raad voorgesteld om een krediet van € 1.82 miljoen beschikbaat te stellen voor een nieuwe gezamenlijke kantine en een herschikking van activiteiten op het sportpark.

Informatieavond

Op 5 februari vond ook een informatieavond voor de raad plaats. Daarin bleek dat een groot deel van de investering in het voorstel ongedekt is. Er is € 1 miljoen uit een bestemmingsreserve beschikbaar. In de toelichting op het raadsvoorstel werd ambtelijk medegedeeld dat ook het opzeggen van erfpachtovereenkomsten met verenigingen op het sportpark in beeld is (geweest) om medewerking aan gemeentelijke plannen te verkrijgen. Dat zou een zeer vergaande stap zijn.

Tijdens de presentatie kwam ook in beeld dat in de in 2023 afgesloten overeenkomst tussen de handbalvereniging Monnickendam en de gemeente Waterland boetebepalingen zijn opgenomen als de gemeente in gebreke blijft om de overeengekomen handbalvelden (handbal en Beach handbal) tijdig aan te leggen. De raad bleek daarvan niet op de hoogte.

Ook bleek die avond dat ruitervereniging Gouwzeeruiters al had laten weten de eigen kantine te blijven gebruiken en niet mee te gaan in het plan voor een gezamenlijk kantine. Inmiddels hebben ook de handbalvereniging en de honkbal- en softbalvereniging laten weten niet akkoord te gaan. Bij de honkbalvereniging speelt hierin mee dat hun velden bij uitvoering van het plan niet meer zouden voldoen aan eisen die de KNBSB stelt en tijdens wedstrijden gevaar ontstaat voor bezoekers van het terras van de nieuw te bouwen kantine. Bovendien had de vereniging zich in eerste instantie niet gerealiseerd dat voor het gebruik van de nieuw te bouwen kantine huur zou moeten worden betaald.

Op vragen over het te doorlopen proces met een omgevingsvergunning voor de nieuwe kantine kon op 5 februari nog geen antwoord worden gegeven. Het raadsvoorstel 203-149 is sindsdien aangehouden.

Kanttekening.

Zonder toelichting of motivatie staat het raadsvoorstel 203-149 haaks op vast beleid dat de gemeente geen investeringen in opstallen van verenigingen, zoals kantines en kleedkamers, voor haar rekening neemt. Daarmee heeft het voorstel een verstrekkende precedentwerking.

Stand van zaken en urgentie

Het proces ligt al enkele maanden stil, terwijl de urgentie vanwege de boetebepalingen in de overeenkomst tussen de handbalvereniging en de gemeente toeneemt. Om voldoende informatie te verkrijgen over de situatie en het perspectief heeft de CDA fractie gegevens opgevraagd. De informatie is op 11 maart 2026 in memo 203-154 voor de raad beschikbaar gekomen. Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. Het dossier herinrichting sportpark Markgouw is pas in 2025 opgepakt.

2. De varianten die de verenigingen hebben ingediend zijn afgewezen.
3. De op 5 februari 2026 en in het raadsvoorstel 203-149 aangegeven informatie is inmiddels achterhaald, in die zin dat is gebleken dat er onder de verenigingen, die een gezamenlijke kantine zouden moeten gaan beheren, geen draagvlak is voor deze optie.
4. De boetebepalingen in de overeenkomst hangen als en zwaard van Damocles boven het proces en boven de gemeentekas. De handbalvereniging heeft uitstel verleend tot 15 juli 2026. Vanaf 1 november 2026 loopt de boete voor de gemeente op tot € 250 per dag, ofwel ruim € 90.000 per jaar. Actie is daarom dringend vereist en urgent.

Varianten

In bijlage 12.1 van het memo 203-154 van 11 maart 2026 is variant 3 van de sportverenigingen weergegeven. In deze variant passen de twee nieuwe velden van de handbalverenigingen net, met als consequentie dat de opstal van hengelsportvereniging Vislust vervalt. Voor deze opstal geldt dat de opstal eigendom van de gemeente is en dat Vislust bekend is met het gegeven dat deze vereniging geen recht heeft op voortzetting van het gebruik als deze locatie nodig is voor de herinrichting van het sportpark. De handbalvereniging en de hengelsportvereniging staan open voor een gebruik door Vislust van (een deel van) een opstal van de handbalvereniging. Voor de uitwerking van deze optie is overleg en afstemming met de gemeente vereist.

In deze variant komen de nieuwe velden tussen de kantine en de (voormalige) kleedkamers van de handbalvereniging te liggen, een ideale situering. Wel is een aanpassing nodig voor de toegang naar de atletiek, trimbaan en touwtreklocatie. Voor deze variant geldt dat enkele bomen en overig groen vervallen. Voor de bomen kan herplanting worden overwogen.

Bij een keuze voor deze variant zijn alleen de handbalvereniging, en Vislust betrokken. Betrokkenheid van de hockeyvereniging en de honkbal- en softbalvereniging is in deze variant niet aan de orde.

Variant 3 - hierin vervalt de opstal die in gebruik is door Vislust

In bijlage 12.2 van de informatie van 11 maart 2026 is variant 2 van de sportverenigingen weergegeven. In deze variant en in de variant 1 vervallen de voormalige) kleedkamers van de handbalvereniging.

Variant 2 - hierin vervallen de (voormalige) kleedkamers van de handbalvereniging

Overwegingen

Zoals hierboven aangegeven levert de realisatie van variant 3 een optimale situatie op voor de handbalvereniging. Het handbalveld en het Beachveld zijn centraal tussen de kantine en de (voormalige) kantine van de handbalvereniging gesitueerd. Er is derhalve een directe aantoonbare reden om enkele bomen en groen op de locatie van de nieuwe velden te laten vervallen. Gekoppeld aan het gegeven dat deze bomen niet op de lijst van waardevolle bomen zijn opgenomen en het primaire gebruik als sportpark achten wij dit acceptabel.

Verantwoording.

Bij het opstellen van deze notitie is gebruik gemaakt van informatie uit contacten met betrokken verenigingen op het sportpark,

Voorstel

1. Het intrekken c.q. afwijzen van het raadsvoorstel 203-149 dd. 5 februari 2026.
2. Variant 3 als kader voor de uitwerking van de aanleg van het handbalveld en het Beach veld te hanteren.
3. De mogelijkheid te bezien om het groen op de locatie van zowel het nieuw aan te leggen handbalveld als het Beach veld te compenseren.

4. Zo snel mogelijk overleg opstarten met de direct betrokken verenigingen, te weten handbalvereniging Monnickendam en hengelsportvereniging Vislust om de overeenkomst met de handbalvereniging na te komen.
5. Het opstarten van een proces om in gesprek met de verenigingen en burgerparticipatie te komen tot verdere oplossingen voor de herinrichting van sportpark Markgouw. Hier is tijd en ruimte voor.

Fractie CDA, 5 juni 2026.